

EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 31. 7. 2012
COM(2012) 433 final

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Stratégia pre udržateľnú konkurencieschopnosť sektora stavebníctva a podnikov podnikajúcich v tomto sektore

{SWD(2012) 236 final}

OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

Stratégia pre udržateľnú konkurencieschopnosť sektora stavebníctva a podnikov podnikajúcich v tomto sektore

1. ÚVOD

Sektor stavebníctva zohráva v európskom hospodárstve významnú úlohu. Vytvára takmer 10 % HDP a poskytuje 20 miliónov pracovných miest, najmä v rámci mikropodnikov a malých podnikov. Stavebníctvo je tiež jedným z najväčších spotrebiteľov medziproduktov (suroviny, chemikálie, elektrické a elektronické zariadenia atď.) a súvisiacich služieb. Vzhľadom na jeho hospodársky význam môže výkonnosť sektora stavebníctva zásadne ovplyvniť rozvoj celého hospodárstva.

Kvalita stavebných prác má tiež priamy dosah na kvalitu života Európanov. V neposlednom rade má energetická hospodárnosť budov a efektívnosť využívania zdrojov vo výrobe, v doprave a pri využívaní výrobkov na výstavbu budov a infraštruktúr významný vplyv na oblasť energetiky, zmeny klímy a životného prostredia.

Konkurencieschopnosť stavebných spoločností je preto dôležitou otázkou nielen z hľadiska rastu a zamestnanosti všeobecne, ale aj v záujme zabezpečenia udržateľnosti tohto sektora.

Stavebníctvo by mohlo významne prispieť k tvorbe pracovných miest¹, a to tým, že zvýši svoju činnosť v niektorých veľmi sľubných oblastiach, ako je oblasť renovácií budov a oblasť infraštruktúry, pričom by mohlo využívať podporu poskytovanú napríklad prostredníctvom primeraných politík na podporu dopytu a tiež na stimulovanie investícií. Sektor stavebníctva teda zohráva dôležitú úlohu pri realizácii stratégie Európa 2020 na zabezpečenie inteligentného, udržateľného a inkluzívneho rastu. Okrem toho, v oznámení Komisie pod názvom „Plán postupu v energetike do roku 2050“² sa poukazuje na to, že kľúčom k transformácii energetického systému EÚ je zvýšenie energetickej efektívnosti nových a existujúcich budov.

Udržateľný sektor stavebníctva zohráva kľúčovú úlohu pri dosahovaní dlhodobého cieľa EÚ znížiť emisie skleníkových plynov o 80–95 %. Podľa Plánu prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050³ by nákladovo efektívnym príspevkom sektora výstavby budov bolo 40 až 50 % zníženie týchto emisií do roku 2030 a približne 90 % zníženie do roku 2050. Ku konkurencieschopnosti európskeho sektora stavebníctva by podstatným spôsobom prispeli potrebné investície. Tento sektor zohráva tiež dôležitú úlohu, pokiaľ ide o prispôsobovanie sa zmene klímy a odolnosť voči prírodným katastrofám a katastrofám spôsobeným ľudskou činnosťou, a to prostredníctvom podpory dlhodobých investícií, pri ktorých sa zohľadňuje otázka odolnosti voči katastrofám.

Sektor stavebníctva však čelí množstvu štrukturálnych problémov, ako je napr. nedostatok kvalifikovaných pracovníkov v mnohých spoločnostiach, nízka atraktívnosť pre mladých ľudí v dôsledku pracovných podmienok, obmedzená schopnosť inovácie a fenomén nelegálnej

¹ Odhaduje sa, že do roku 2020 by mohlo byť v tomto sektore vytvorených 275 000 nových pracovných miest. CEDEFOP „Skills, Demand and Supply“ 2010, s. 96 – http://www.cedefop.europa.eu/en/Files/3052_en.pdf.

² KOM(2011) 885, s. 2.

³ KOM(2011) 112.

práce. V širšom kontexte možno súčasnú situáciu tohto odvetvia charakterizovať troma základnými prvkami.

Po prvé, sektor stavebníctva je jedným z odvetví, ktoré boli najviac zasiahnuté finančnou a hospodárskou krízou (objem prác v oblasti výstavby budov a infraštruktúry v rámci EÚ-27 sa v období od januára 2008 do novembra 2011 znížil o 16 %⁴). Po druhé, rastie konkurencia zo strany mimoeurópskych hospodárskych subjektov, a to nielen na medzinárodných trhoch, ale aj na vnútornom trhu, najmä v súvislosti s projektmi v oblasti infraštruktúry. Pôsobenie tejto vonkajšej konkurencie nie je vždy spravodlivé; spoločnosti z EÚ často znášajú ďaleko vyššie náklady ako mimoeurópske spoločnosti. Po tretie, otázky energie a životného prostredia vytvorili medzi spoločnosťami novú dynamiku a podnietili rôzne iniciatívy verejného sektora, ktoré sa stali kľúčovými faktormi hospodárskej súťaže na trhu. Stavebné podniky už síce dosiahli významné pokroky, ale na dosiahnutie cieľov EÚ v oblasti klímy, energetiky a životného prostredia budú potrebné zásadné zmeny, ktoré tento sektor bez náležitej podpory v rámci politik len ťažko uskutoční.

V tomto oznámení sa vymedzujú hlavné výzvy, ktorým tento sektor čelí v súčasnosti a ktorým bude čeliť do roku 2020, pokiaľ ide o investície, ľudský kapitál, požiadavky z hľadiska životného prostredia, reguláciu trhov a prístupu na ne, a na tento účel sa v ňom navrhujú iniciatívy na podporu tohto sektora. Z krátkodobého hľadiska sa dôraz kladie na potrebu podporovať rast a zamestnanosť v sektore stavebníctva v reakcii na hospodársku krízu. Z dlhodobého hľadiska si výzvy, ktorým toto odvetvie čelí, budú vyžadovať jednotný a koordinovaný prístup na európskej úrovni s cieľom zlepšiť fungovanie hodnotového reťazca, najmä prostredníctvom dobrovoľných partnerstiev medzi súkromným a verejným sektorom a v prípade potreby prostredníctvom vhodného regulačného rámca.

2. SÚČASNÁ SITUÁCIA A HLAVNÉ VÝZVY

Vzhľadom na rozmanitosť činností v jednotlivých pododvetviach stavebníctva panujú v celom sektore rozdiely, pokiaľ ide o sociálno-ekonomické, organizačné, kultúrne a technologické aspekty, ako aj prispôsobovanie sa novým právnym predpisom a príležitostiam na trhu.

Stojíme pred globálnymi výzvami, ktoré môžu v strednodobom horizonte priniesť udržateľný rast, pokiaľ sa v súčasnosti prijímú vhodné opatrenia. To by mohlo viesť k vzniku celej škály služieb na riešenie takých otázok, ako je zdravie a bezpečnosť, energetická efektívnosť, ekologická výstavba, odolnosť voči katastrofám, vnútorné prostredie budov, opätovné využívanie/ zhodnocovanie/ recyklácia odpadu a projektovanie na mieru („design to fit“). Pri správnom riešení by aj tieto výzvy mohli priniesť nové príležitosti na trhu.

2.1 Všeobecné makroekonomické súvislosti

Stavebníctvo pocítilo **finančnú krízu** mimoriadne silne; došlo k obrovskému poklesu dopytu, najmä na trhu súkromných nehnuteľností na bývanie, ale aj na iných trhoch, napr. na trhu infraštruktúry. Trendy zaznamenané v jednotlivých členských štátoch sa však navzájom líšia. V niektorých členských štátoch bolo jedným z dôvodov poklesu dopytu splasnutie realitnej bubliny, ktoré aj naďalej výrazne znižuje činnosť v tomto sektore⁵. V iných štátoch tento

⁴ Tlačová správa Eurostatu 169/2011 zo 17. novembra 2011.

⁵ Napríklad index produkcie očistený o vplyv počtu pracovných dní sa v období od prvého štvrtroku 2007 do druhého štvrtroku 2011 znížil v Španielsku o 49 % a v Írsku o 76 % – Zdroj: Eurostat.

sektor trpí najmä v dôsledku zmenšujúcich sa úverových trhov. Obmedzenia verejných výdavkov v dôsledku krízy budú vytvárať ďalší tlak na investície do výstavby infraštruktúry.

Niektoré krajiny investovali v reakcii na krízu do **balíkov stimulov**, ktoré zahŕňajú napríklad počiatočné investície do projektov v oblasti infraštruktúry, zníženú sadzbu DPH na novú výstavbu budov a/alebo ich renováciu, preferenčné úrokové sadzby na hypotéky atď. Trvalé účinky na konkurencieschopnosť tohto sektora však budú mať iba tie prístupy, ktoré zahŕňajú opatrenia zamerané na zlepšovanie zručností a kvalifikácií, inovácie a „zelené“ hospodárstvo. Z toho je zrejmé, že je potrebné sformulovať vhodnú politiku, ktorou sa podnieti rast a zamestnanosť v krátkodobom horizonte, ale aj reštrukturalizácia sektora stavebníctva v dlhodobom horizonte.

2.2 Výkonnosť hodnotového reťazca

Stavebné trhy EÚ a aj samotný sektor stavebníctva sú **veľmi roztrieštené**, pričom sa vyznačujú veľkým počtom mikropodnikov, veľkými rozdielmi medzi členskými štátmi, pokiaľ ide o výkonnosť tohto sektora, a značnými ťažkosťami pri šírení osvedčených postupov. Lepšou integráciou hodnotového reťazca by sa značne zväčšil rozsah účinkov presahovania inovácií v dôsledku spolupráce.

Podniky vykonávajúce stavebnú činnosť a, v menšej miere, výrobcovia stavebných výrobkov budú čoraz väčšmi konfrontovaní s **potrebou kvalifikovanej pracovnej sily**. Bude tiež potrebné nahradiť obrovské množstvo kvalifikovaných ľudí, ktorí odídu do dôchodku do roku 2020⁶ a ktorých počet predstavuje viac ako dve tretiny pracovných miest v oblasti stavebníctva, priemyslu a dopravy. Chronický nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily možno na jednej strane vysvetliť nízkou atraktivnosťou tohto sektora pre mladých ľudí a na druhej strane rastúcou potrebou zručností zodpovedajúcich špecifickým kvalifikáciám, ktorú majú systémy vzdelávania a odbornej prípravy (ako aj trh práce) problém uspokojiť. Významné štrukturálne zmeny v sektore stavebníctva prinesie aj prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje; stavebníctvo sa bude musieť prispôbiť a bude musieť predvídať potreby zručností a kompetencií v týchto oblastiach. To platí najmä v súvislosti s prípravou pracovnej sily na výstavbu „budov s takmer nulovou spotrebou energie“, a to tak nových, ako aj renovovaných. Zmeny v stavebníctve, pokiaľ ide o zručnosti a kvalifikácie, si takisto vyžiada zavedenie podporných technológií a využívanie pružných foriem organizácie práce.

Výdavky na výskum a inovácie zostávajú v porovnaní s celým odvetvím priemyslu pomerne nízke. To však možno vysvetliť intenzívnou potrebou pracovnej sily a tiež skutočnosťou, že stavebné podniky majú skôr záujem začleniť dostupné externé technologické výdobytky do svojej činnosti. Sektor stavebníctva pravdepodobne zintenzívni svoje úsilie v oblasti výskumu a inovácií, aby sa vyrovnal s vysokou spotrebou vstupov (napríklad kovové a nekovové nerasty, chemikálie a drevo) a produkciou veľkého množstva odpadu. Navyše, toto odvetvie vyvíja čoraz viac materiálov, ktoré je ľahšie zozbierať a opätovne použiť, a tiež systémy alebo „stavebné riešenia“, ktoré uľahčujú demontáž stavieb a opätovné použitie materiálov. Toto úsilie je v súlade s novou základnou požiadavkou stanovenou v nariadení o stavebných výrobkoch, ktorá sa týka udržateľného využívania prírodných zdrojov, ako aj s iniciatívou v oblasti surovín, a to prostredníctvom možného vypracovania osvedčených postupov zberu a spracovania odpadu (najmä pokiaľ ide o zhodnocovanie/opätovné využívanie cenných materiálov z odpadu) a prostredníctvom podpory výskumu zameraného na hospodárske

⁶ CEDEFOP „Skills, Demand and Supply“ 2010, s. 93 – http://www.cedefop.europa.eu/en/Files/3052_en.pdf.

stimuly pre recykláciu/zhodnocovanie. Tento proces zavádzania inovatívnych riešení a osvedčených postupov je však potrebné urýchliť prostredníctvom iniciatív EÚ a jednotlivých štátov.

2.3 Nízkouhlíkové hospodárstvo

Ako vyplýva z **prepracovaného znenia smernice o energetickej hospodárnosti budov**⁷, zavádzanie budov s takmer nulovou spotrebou energie⁸ bude pre sektor stavebníctva veľkou výzvou. Trh má niekoľko rokov na to, aby sa prispôbil, avšak všetci účastníci trhu, počínajúc od verejných orgánov (ktoré musia túto smernicu vykonávať o dva roky skôr) cez stavebné spoločnosti až po architektov, developerov atď., budú potrebovať podporu. Prispôbenie bude potrebné aj v takých oblastiach, ako je štruktúra financovania, verejné obstarávanie, vzdelávanie a marketing.

Hoci počet „**nízkoenergetických**“ budov rastie, kritické množstvo sa ešte nedosiahlo a snahy o zlepšenie energetickej efektívnosti a integráciu obnoviteľných zdrojov energie postupujú len pomaly. K dosiahnutiu kritického množstva by malo prispieť presadzovanie regulačného rámca v spojení s vhodnými fiškálnymi politikami.

Aj v oblasti **renovácií existujúcich budov** je potrebné vyvinúť väčšie úsilie v záujme zvýšenia úspor energií. Počet existujúcich budov, ktoré prechádzajú rozsiahlou renováciou, je navyše pomerne nízky. V „Stratégii pre konkurencieschopnú, udržateľnú a bezpečnú energetiku“⁹, „Pláne prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo v roku 2050“¹⁰ a „Pláne postupu v energetike do roku 2050“¹¹ sa preto zdôrazňuje, že sú potrebné ďalšie opatrenia v oblasti budov, najmä pokiaľ ide o renovácie. V tomto smere je potrebné pokračovať.

Dopravná infraštruktúra má ďalekosiahly vplyv na životné prostredie a zároveň spotrebovávajú značné množstvo energie a surovín a produkuje veľké množstvo odpadu. Siete infraštruktúry musia významnou mierou prispieť k udržateľnejšej Európe.

2.4 Hospodárska súťaž medzi stavebnými podnikmi v EÚ a na medzinárodných trhoch

Hospodárska súťaž na trhoch EÚ sa vďaka uplatňovaniu smerníc o verejnom obstarávaní, vykonávaní smernice o službách a prijatí európskych projektových a stavebných noriem (ďalej len „eurokódy“) zlepšila. Spoločnosti z EÚ však nemajú v tejto súťaži vždy rovnaké podmienky, najmä v porovnaní so **spoločnosťami nepochádzajúcimi z Európskej únie**, na ktoré sa často vzťahujú menej prísne sociálne a environmentálne požiadavky a ktoré dostávajú štátnu pomoc. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa spoločnosti z EÚ a spoločnosti z krajín mimo EÚ uchádzali o verejné zákazky za rovnakých podmienok, bez toho, aby boli ohrozené výdobytky, ktoré EÚ dosiahla v sociálnej a environmentálnej oblasti.

Situácia na **medzinárodných trhoch** je ešte zložitejšia. Odvetvie stavebníctva často čelí vážnym ťažkostiam, a to nielen z technického hľadiska, ale aj vo vzťahu k podmienkam súťaže v iných krajinách (napr. v Číne), ktoré obmedzujú možnosti vstupu na tieto trhy. Keďže sa však očakáva, že európske stavebné trhy budú rásť pomalšie ako novo vznikajúce

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov.

⁸ Ďalšie podrobnosti o príslušných ustanoveniach sú uvedené v článku 2 ods. 2 a článku 9 smernice 2010/31/EÚ.

⁹ KOM(2010) 639 v konečnom znení.

¹⁰ KOM(2011) 112 v konečnom znení.

¹¹ KOM(2011) 885 v konečnom znení.

trhy, bude tento sektor musieť rozvíjať a udržiavať výraznejšiu globálnu perspektívu. Pre stavebné spoločnosti z EÚ je dôležité, aby tretie krajiny otvorili svoje trhy podnikom z EÚ, ktoré sa tak budú môcť uchádzať o zákazky. EÚ by mala posilniť svoj vplyv, aby mohla pohnúť nečlenské krajiny EÚ k rokovaniam o ďalšom otvorení ich komerčných trhov, ako aj trhov verejného obstarávania, preskúmať možné diskriminačné postupy pri verejnom obstarávaní a začať konzultácie s dotknutou krajinou o riešení sporov týkajúcich sa prístupu na trh.

3. EURÓPSKA STRATÉGIA PRE UDRŽATELNÚ KONKURENCIESCHOPNOSŤ SEKTORA STAVEBNÍCTVA

V záujme riešenia vyššie uvedených kľúčových výziev bola na nasledujúce desaťročie vymedzená európska stratégia. Táto stratégia má dopĺňať stratégie, ktoré vypracovali samotné podniky zo sektora stavebníctva s cieľom zvýšiť svoju konkurencieschopnosť a reagovať na výzvy, ktorým spoločnosť čelí.

Touto stratégiou sa sleduje päť hlavných cieľov: a) stimulovanie priaznivých investičných podmienok; b) zlepšenie základne sektora stavebníctva, pokiaľ ide o ľudský kapitál; c) zlepšovanie efektívnosti využívania zdrojov, výsledkov v oblasti životného prostredia a podnikateľských príležitostí; d) posilnenie vnútorného trhu so stavebnými výrobkami; e) posilnenie konkurenčného postavenia stavebných podnikov z EÚ na svetovom trhu. Každý cieľ sa vzťahuje na iné kľúčové výzvy; napríklad priaznivé investičné podmienky sú nevyhnutné pre stimulovanie rastu, výskum a inovácie a nízkouhlíkové hospodárstvo. Podobne solídna základňa, pokiaľ ide o ľudský kapitál, je nevyhnutná pre zlepšenie výkonnosti hodnotového reťazca a zavádzanie inovatívnych riešení, najmä pre nízkouhlíkové hospodárstvo. V stratégii sa na jednej strane navrhujú odporúčania, ktorými by sa mohli riešiť krátkodobé až strednodobé výzvy v oblasti hospodárstva a zamestnanosti, ktorým sektor stavebníctva čelí. Na druhej strane sa v nej predstavuje rad odporúčaní s dlhodobou perspektívou s cieľom zabezpečiť trvalé účinky na konkurencieschopnosť tohto odvetvia.

3.1 Stimulovanie priaznivých investičných podmienok

Projekty v oblasti renovácií budov a transeurópskych sietí môžu oživiť rast sektora stavebníctva a zároveň prispieť k dosiahnutiu cieľov európskych politík v oblasti energetiky, dopravy a súdržnosti. Okrem toho sa vďaka boju proti oneskoreným platbám zlepši finančná životaschopnosť dodávateľov zo sektora stavebníctva, najmä remeselníkov a malých stavebných firiem, ako aj ich prístup k úverom. Z dlhodobého hľadiska by sektor stavebníctva mal zvýšiť svoju schopnosť inovácie, aby tak zvýšil svoju produktivitu, ako aj pridanú hodnotu a výsledky všetkých odvetví hodnotového reťazca v oblasti životného prostredia.

3.1.1 Krátkodobé opatrenia

Mimoriadny dôraz by sa mal klásť na podporu **renovácií budov a údržby infraštruktúry**, ktoré majú významný podiel na celkovej zamestnanosti a produkcii v stavebníctve. Najmä súčasná miera renovácií budov¹² a postupy na zvyšovanie energetickej efektívnosti nie sú dostatočné na to, aby sa dosiahli ciele v oblasti úspory energií stanovené v stratégii Európa 2020. Prijatím navrhovaných cieľov, podľa ktorých by sa každoročne mali zrenovovať 3 % budov ústrednej štátnej správy¹³ (čím by sa zdvojnásobila súčasná miera renovácií) a 2 %

¹² Priemerná miera renovácií existujúcich budov v EÚ predstavuje 1,2 % ročne .

¹³ Kompromisné znenie, na ktorom sa dohodli Európsky parlament a Rada v súvislosti s novou smernicou o energetickej efektívnosti (ešte nebola schválená).

celého fondu budov¹⁴ na nákladovo optimálnu úroveň, by sa nielen prispelo k dosiahnutiu týchto cieľov, ale v celej EÚ by sa zabezpečil aj hospodársky rast a zamestnanosť na miestnej úrovni. Prijatie týchto zlepšení si však vyžaduje prekonanie celého radu regulačných, ekonomických a finančných prekážok.

Členské štáty by v prvom rade mali riadne **vykonávať a presadzovať smernicu o energetickej hospodárnosti budov**¹⁵. V niektorých členských štátoch bránia zlepšovaniu energetickej efektívnosti budov nízke ambície a neschopnosť presadzovať stavebné predpisy týkajúce sa energetickej efektívnosti budov, čo sektor stavebníctva odrádza.

Fiškálne stimuly¹⁶ a opatrenia finančnej podpory sú zo strany účastníkov trhu dobre prijímané a podporujú renovácie existujúcich budov. Programy jednotlivých členských štátov a ich vplyv sa však značne líšia. K pochopeniu možných účinkov a tiež rizík vyplývajúcich z nedostatočného vykonávania a neplánovaných dôsledkov z rôznych hľadísk by preto mohla výrazne prispieť výmena skúseností. V záujme optimalizácie pákového efektu je tiež potrebné usilovať sa o komplementárnosť týchto vnútroštátnych programov na jednej strane a prostriedkov EÚ, súkromných prostriedkov a finančných nástrojov na strane druhej.

EÚ poskytuje podporu a financovanie prostredníctvom rôznych mechanizmov, ktoré by členské štáty mali väčšmi využívať. **Štrukturálne fondy a Kohézny fond (2007 – 2013)** sa môžu využívať na investície v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných energií, a to nielen do verejných a komerčne využívaných budov, ale aj do existujúcich obytných objektov. Možnosť investovať do drobných projektov rozvoja a obnovy miest, ktoré by prostredníctvom bežných trhových mechanizmov nebolo inak možné financovať, okrem toho ponúkajú nástroje finančného inžinierstva ako napríklad JESSICA. Možnosti na prítiahnutie verejných prostriedkov ponúkajú tiež kapitálové fondy a záruky za úvery z Európskej investičnej banky (EIB), Európskej banky pre obnovu a rozvoj (EBOR) a Európskeho fondu pre energetickú efektívnosť (EEEF) spolu s pomocou pre konečných príjemcov určenou na rozvoj projektov, ako je ELENA.

Jedným zo spôsobov stimulovania investícií do renovácií umožňujúcich efektívne využívanie zdrojov je rozvoj služieb v oblasti projektovania, výstavby a prevádzky pre **malé projekty renovácií so zmluvnými zárukami parametrov budov**. Tento trhový segment sa stáva zaujímavým nielen pre spoločnosti poskytujúce energetické služby, ale aj pre špecializovaných malých dodávateľov, ktorí by potenciálne tiež mohli poskytovať záruky parametrov na celú škálu stavebných služieb. Rozvoj týchto služieb by sa mohol podporovať prostredníctvom zásahov verejného sektora, a to najmä v oblasti verejného obstarávania a obytných budov, ako aj v oblasti rozvoja poistných produktov, ktoré by mohli pokrývať technické riziká súvisiace so zárukami vlastností budov. Orgány verejnej moci by mali predovšetkým zabezpečiť, aby renovácie zahŕňali aj aktívne hospodárenie s energiami a inteligentné meranie spotreby.

Dôležité je tiež, aby stavebné podniky mali prístup k svojim vlastným finančným prostriedkom v primeranom čase. Novou smernicou o **oneskorených platbách**¹⁷ sa zavádzajú prísnejšie ustanovenia, a to najmä prostredníctvom zosúladenia lehoty pre platby podnikom zo strany orgánov verejnej moci, zvýšenia zákonnej úrokovej sadzby z omeškania

¹⁴ Plán pre Európu efektívne využívajúcu zdroje, KOM(2011) 571.

¹⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13.

¹⁶ Ako napríklad znížené sadzby DPH, preferenčné úrokové sadzby, dane z CO₂ a z energií, cielené subvencie atď.

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/7/EÚ o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách (prepracované znenie), Ú. v. EÚ L 48, 23.2.2011, s. 1.

a umožnenia, aby podniky získali náhradu nákladov na vymáhanie platieb. V rámci revízie smerníc EÚ o verejnom obstarávaní Komisia navrhla, aby členské štáty mali možnosť stanoviť, že subdodávatelia môžu od verejného obstarávateľa požadovať priamu platbu za dodanie tovaru, vykonanie prác a poskytnutie služieb, ktoré v rámci plnenia zmluvy poskytnú hlavnému dodávateľovi.

Komisia:

- predloží do konca roku 2012 analýzu jednotlivých finančných nástrojov EÚ a finančných nástrojov členských štátov, ktoré podporujú energetickú efektívnosť budov, podľa možnosti vrátane odporúčaní týkajúcich sa spôsobu, akým by sa verejné prostriedky mohli lepšie využiť na stimulovanie renovácií budov,
- predloží v roku 2013 predbežné závery z prebiehajúceho pilotného projektu zameraného na preskúmanie možností zavedenia systémov poistenia, ktoré by mohli pokrývať zmluvné záruky parametrov a cezhraničné služby, najmä v prípade malých stavebných dodávateľov,
- začne v roku 2012 vo všetkých členských štátoch informačnú kampaň pre podniky o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách,
- v roku 2012 v súvislosti so smernicou o boji proti oneskoreným platbám uskutoční pilotný projekt zameraný na rýchle a efektívne vymáhanie neuhradených pohľadávok zo strany malých a stredných podnikov, ktoré pôsobia cezhranične.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- vypracovali alebo posilnili vhodné programy pre projekty opráv, údržby a renovácií s ambicióznymi cieľmi v oblasti udržateľnosti a aby okrem iného preskúmali možnosti využitia relevantných fiškálnych a finančných nástrojov (znížená sadzba DPH, ciele dotácie atď.) a úverových mechanizmov pre projekty renovácií s ambicióznymi cieľmi v oblasti udržateľnosti,
- podporovali využívanie finančných nástrojov a programov na podporu rozvoja projektov, ktoré štruktúrne fondy, EIB, EBOR a EEEF ponúkajú pre malé projekty renovácií so zmluvnými zárukami parametrov budov, vrátane prednostného čerpania štruktúrálnej fondov na energeticky efektívne budovy.

3.1.2 Strednodobé až dlhodobé opatrenia

V novom návrhu politiky súdržnosti EÚ¹⁸ na obdobie rokov 2014 – 2020 sa kladie ešte väčší dôraz na podporu investícií súvisiacich s cieľmi EÚ v oblasti klímy a energetiky a navrhuje sa takmer dvojnásobné zvýšenie sumy, ktorá je vyčlenená na udržateľné energie v súčasnom období. Podľa návrhu by sa značná časť prostriedkov zo štruktúrálnej fondov a Kohézneho fondu mala vyčleniť na investície, ktorými sa podporuje prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, najmä v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie, čo zahŕňa aj renovácie budov; v budúcnosti budú zásadnejšiu úlohu vo vzťahu k na mieru prispôbeným investíciám v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov

¹⁸ KOM(2011) 615 v konečnom znení.

energie v rámci mestskej infraštruktúry a sektora stavebníctva pravdepodobne zohrávať finančné nástroje.

Z hľadiska hospodárstva je nevyhnutný rozvoj „základnej siete“, ako to navrhla Európska komisia, ktorá zabezpečí efektívne multimodálne dopravné spojenia medzi hlavnými mestami EÚ a inými veľkými mestami, prístavmi, letiskami a ďalšími hlavnými hospodárskymi centrami. Európska komisia predstavila 19. októbra 2011 nový balík opatrení, ktorými by sa mal vytvoriť priaznivý rámec pre rozvoj *transeurópskych dopravných sietí (ďalej len „TEN-T“)*. Tento balík zahŕňa prepracované usmernenia pre transeurópske dopravné siete, „nástroj na prepojenie Európy“ s celkovým rozpočtom 50 miliárd EUR a návrh na skoré zavedenie projektových dlhopisov v spolupráci s Európskou investičnou bankou.

Cieľom je zabezpečiť, aby komplexná sieť bola dokončená najneskôr do 31. decembra 2050, pričom základná sieť by mala byť dokončená prioritne, do 31. decembra 2030. V zmysle návrhu Európskej komisie z 19. októbra 2011 koridory základnej siete a ich „platformy“ spoja dotknuté členské štáty, ako aj príslušné zainteresované strany, napríklad správcov infraštruktúry a jej používateľov, a tak zaisťujú koordináciu, spoluprácu a transparentnosť. Okrem týchto návrhov bude v záujme zabezpečenia bezproblémovej realizácie cezhraničných úsekov týchto sietí potrebná minimálna harmonizácia vnútroštátnych administratívnych postupov.

V oblasti *výskumu a inovácií* by sa v záujme urýchlenia prechodu od výskumu k využívaniu inovatívnych riešení mali kombinovať technologicky zamerané činnosti¹⁹ so sociálno-ekonomickým výskumom nástrojov zameraných na trh a dopyt (odborná príprava, verejné obstarávanie, normalizácia, poistenie atď.). To by si vyžadovalo širšie partnerstvo s rôznymi záujmami v rámci iniciatív, ktoré sa budú financovať z rôznych finančných nástrojov EÚ, aby sa zabezpečilo dosiahnutie širšej trhovej perspektívy a vytvorilo sa kritické množstvo. V tejto súvislosti by významný základ pre rozvoj takýchto partnerstiev mohli predstavovať súčasné iniciatívy, ako je verejno-súkromné partnerstvo „Energeticky efektívne budovy“, Kultúrne dedičstvo, Inteligentné mestá a obce a **reFINE** („research for Future Infrastructure Networks in Europe“ – výskum pre budúce infraštruktúrne siete v Európe). Politika súdržnosti EÚ môže poskytnúť podporu pre výskum a inovácie v týchto oblastiach v rámci programov jednotlivých štátov, pričom bude aj naďalej klásť veľký dôraz na zvyšovanie konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov vrátane ich využívania informačných a komunikačných technológií (ďalej len „IKT“). K zabezpečeniu cielenejšej podpory zo štrukturálnych fondov a strategického prístupu k využitiu potenciálu pre inteligentný rast vo všetkých regiónoch²⁰ prispieje najmä rozvoj inovačných stratégií inteligentnej špecializácie, ktoré Komisia navrhla ako podmienku využívania štrukturálnych fondov v nasledujúcom programovom období 2014 – 2020.

Komisia:

- v rámci politiky súdržnosti na roky 2014 – 2020 navrhla, aby sa značná časť prostriedkov zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu účinne vyčlenila na investície podporujúce prechod na nízkouhlíkové hospodárstvo, najmä v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie vrátane renovácií budov, a s cieľom zabezpečiť väčší pákový efekt bude naďalej podporovať využívanie revolvingových fondov v tejto oblasti,

¹⁹ Tieto by mali zahŕňať široké spektrum oblastí, ako napríklad nové materiály, využívanie IKT, recyklácia/zhodnocovanie stavebného odpadu a odpadu z demolácií, pohodlie v budovách atď.

²⁰ <http://ipts.jrc.ec.europa.eu/activities/research-and-innovation/s3platform.cfm>.

- vypracuje základný súbor požiadaviek na stavebné práce, ktoré by mali spĺňať cezhraničné úseky projektov transeurópskych sietí, aby sa na technickej úrovni zabezpečila minimálna harmonizácia príslušných vnútroštátnych procesov udeľovania povolení,
- na jar roku 2013 zorganizuje konferenciu o inováciách v sektore stavebníctva s cieľom zistiť, aké medzery, pokiaľ ide o technológie, existujú v rámci celého hodnotového reťazca, a vypracovať akčný plán na ich odstránenie.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

v spolupráci s ostatnými členskými štátmi a súkromným sektorom rozvíjali spoločné koordinované iniciatívy kombinujúce výskum, technologický rozvoj, inovatívne obstarávanie, certifikáciu, poistenie, medziregionálne zoskupenia atď. v záujme urýchlenia využívania nových znalostí a technológií v rámci trhov na európskej a regionálnej úrovni. EÚ bude tieto iniciatívy podporovať prostredníctvom programu Horizont 2020 a programu pre konkurencieschopnosť podnikov a malých a stredných podnikov (COSME) na roky 2014 – 2020, a to nielen priamymi grantmi, ale aj finančnými nástrojmi zameranými na zlepšenie prístupu malých a stredných podnikov k finančným prostriedkom vo forme kapitálového a dlhového financovania. Národné a regionálne orgány sa vyzývajú, aby zaistili efektívne a komplementárne využívanie rôznych zdrojov podpory EÚ vrátane fondov politiky súdržnosti, pokiaľ súvisiace operačné programy takéto opatrenia umožňujú.

3.2. Zlepšenie základne sektora stavebníctva, pokiaľ ide o ľudský kapitál

Podniky vykonávajúce stavebnú činnosť v súčasnosti čelia významnému nedostatku kvalifikovaných pracovníkov, čo sa v menšej miere týka aj odvetvia stavebných výrobkov. Navyše, systémy vzdelávania a odbornej prípravy v celej Európe sa značne líšia, pokiaľ ide o stupeň centralizácie alebo decentralizácie, štruktúru poskytovania odbornej prípravy, úlohu sociálnych partnerov, finančné štruktúry a obsah učebných osnov.

Je potrebné lepšie predvídať budúce potreby, pokiaľ ide o zručnosti a kvalifikácie, prilákať do príslušných stavebných profesií dostatočný počet študentov a vytvoriť podmienky pre lepšie pracovné prostredie a riadenie profesijného postupu pracovníkov, väčšiu mobilitu pracovníkov v stavebníctve a rozsiahlejšie poskytovanie cezhraničných služieb. Pritom sa musí vziať do úvahy vplyv starnutia pracovnej sily EÚ a konkrétna situácia v tomto sektore, pokiaľ ide o ochranu zdravia a bezpečnosť pri práci.

3.2.1 Krátkodobé opatrenia

Cieľom iniciatívy BUILD UP Skills (Budovanie zručností), ktorá sa uskutočňuje v rámci programu Inteligentná energia – Európa, je prispôbiť systém odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „OVP“) potrebám zručností a kvalifikácií v oblasti energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie. Iniciatíva BUILD UP Skills umožní vymedziť vnútroštátne kvalifikačné plány do roku 2020 a tiež podporovať vytváranie rozsiahlych systémov vzdelávania a certifikácie, ako aj navrhovanie kvalifikácií s cieľom zlepšiť kvalitu existujúcich štruktúr; v relevantných prípadoch bude na to možné využiť podporu z finančných nástrojov, ako je Európsky sociálny fond, program celoživotného vzdelávania, resp. jeho navrhovaný nástupca, program Erasmus pre všetkých. Tým by sa zvýšil počet kvalifikovaných stavebných robotníkov na trhu a posilnila by sa dôvera majiteľov budov, pokiaľ ide o investície do zlepšenia energetickej efektívnosti.

Táto iniciatíva by mohla taktiež slúžiť ako základ pre stanovenie učebných osnov, programov odbornej prípravy alebo kvalifikačných potrieb v iných oblastiach súvisiacich so stavebníctvom a udržateľným rozvojom (napríklad industrializácia stavebného procesu, využívanie inovatívnych alebo nekonvenčných stavebných výrobkov a postupov, využívanie IKT v rámci systémov správy budov atď.).

Komisia:

- zhodnotí iniciatívu BUILD UP Skills, pričom posúdi najmä to, či je vhodné rozšíriť rozsah pôsobnosti prvej iniciatívy o ďalšie kategórie stavebných povolání alebo ďalšie kvalifikačné potreby súvisiace so stavebným procesom a udržateľným rozvojom.

Členské štáty, stavebné organizácie a vzdelávacie inštitúcie sa vyzývajú, aby:

- rokovali o kolektívnych zmluvách na podporu rozvoja zručností v súvislosti s iniciatívou BUILD UP Skills alebo inými podobnými programami.

3.2.2 Strednodobé až dlhodobé opatrenia

Sektor stavebníctva by mal zo strategického hľadiska zlepšiť svoju schopnosť rozpoznávať a predvídať potreby zručností a tomu zodpovedajúcim spôsobom prispôbiť programy odbornej prípravy a kvalifikácií. V niektorých krajinách existujú platformy na zisťovanie budúcich potrieb v oblasti zamestnania a zručností, ktoré majú nepriamy vplyv na sektor stavebníctva. Iniciatíva na európskej úrovni by mohla za podpory sociálneho dialógu zlepšiť výmenu informácií o týchto potrebách, zvýšiť pripravenosť sektora stavebníctva zaviesť postupy efektívneho využívania zdrojov a stavať udržateľné budovy a tiež zlepšiť schopnosť vzdelávacích systémov tieto potreby naplniť.

V tejto súvislosti Európska komisia podporí štúdiu uskutočniteľnosti týkajúcu sa vytvorenia európskej sektorovej rady pre zručnosti, ktorú zrealizujú európski sociálni partneri. Európske sektorové rady pre zručnosti sú siete národných stredísk pre sledovanie trhu práce a analýzu zručností na úrovni jednotlivých sektorov, ktoré si pod vedením zástupcov sektorov, európskych sociálnych partnerov a za účasti zástupcov poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy vymieňajú informácie a osvedčené postupy s cieľom vypracovať odporúčania k rozvoju zručností a pracovných miest.

Komisia tiež v roku 2012 overí, do akej miery je v oblasti udržateľného stavebníctva možné vytvoriť aliancie pre sektorové zručnosti medzi poskytovateľmi odborného vzdelávania a prípravy, podnikmi a ďalšími zainteresovanými stranami, s cieľom zabezpečiť vhodné, aktualizované a nové učebné osnovy a kurzy, ako aj inovatívne spôsoby poskytovania odbornej prípravy a vzdelávania.

Mobilita kvalifikovaných pracovníkov by sa mala povzbudzovať prostredníctvom podpory a zavádzania nástrojov vytvorených v rámci politiky EÚ v oblasti ďalšieho vzdelávania. Smernicou o vysielaní pracovníkov sa stanovuje základ jasne vymedzených podmienok práce a zamestnania na minimálnu ochranu pracovníkov, ktoré musí poskytovateľ služieb v hostiteľskom členskom štáte dodržiavať. Smernica teda poskytuje vyslaným pracovníkom primeranú úroveň ochrany. V záujme zabránenia akémukoľvek zneužívaniu a obchádzaniu predpisov a predchádzania „sociálnemu dumpingu“, pri ktorom poskytovatelia služieb pochádzajúci z iného ako hostiteľského členského štátu môžu účtovať nižšie ceny ako miestni poskytovatelia služieb, pretože ich pracovné normy sú nižšie, je potrebné zlepšiť presadzovanie smernice o vysielaní pracovníkov, a to najmä pomocou lepších informácií o platných pracovných podmienkach, efektívnejšej administratívnej spolupráce a výmeny

informácií medzi inšpekčnými orgánmi, efektívnejších inšpekcií a zavedenia spoločnej a nerozdelnej zodpovednosti za mzdy vyslaných pracovníkov.

Tento sektor čelí v dôsledku demografických zmien dvojitej výzve. Na jednej strane by stavebné podniky z EÚ mali hľadať stratégie na vyváženie klesajúceho počtu mladých pracovníkov z EÚ, ktorí prichádzajú pracovať do tohto sektora, a značného množstva pracovníkov, ktorí v nasledujúcich rokoch odídu do dôchodku; na druhej strane je v záujme predĺženia očakávanej dĺžky života potrebné zlepšiť pracovné podmienky. Táto dvojité výzva si vyžaduje, aby sa vytvorilo priaznivejšie pracovné prostredie a aby sa v budúcnosti väčšia pozornosť venovala ochrane zdravia a bezpečnosti pri práci s cieľom predchádzať predčasným odchodom do dôchodku v dôsledku pracovných úrazov alebo chorôb.

Komisia:

- bude v rámci sociálneho dialógu EÚ podporovať iniciatívy zamerané na prispôsobenie odborného vzdelávania a prípravy budúcim potrebám kvalifikácií a zručností v sektore stavebníctva, a to aj vo vzťahu k efektívnemu využívaniu zdrojov, pričom stanoví základné požiadavky na zručnosti v konkrétnych pododvetviach a uľahčí vzájomné uznávanie kvalifikácií,
- bude podporovať európskych sektorových sociálnych partnerov v oblasti stavebníctva v tom, aby vytvorili európsku sektorovú radu pre zručnosti v sektore stavebníctva,
- bude ich nabádať, aby rozvíjali iniciatívy v oblastiach, ako je energetická efektívnosť budov a efektívne využívanie zdrojov v budovách, zdravie a bezpečnosť, normy kvality a odborná príprava vrátane učňovského vzdelávania pre mladých ľudí. Tieto iniciatívy môžu mať podobu informačných kampaní a školení a v závislosti od situácie v danom štáte môžu zahŕňať spoločnú správu finančných prostriedkov,
- bude prostredníctvom programu celoživotného vzdelávania overovať, do akej miery je v oblasti udržateľného stavebníctva možné vytvoriť aliancie pre sektorové zručnosti, t. j. partnerstvá medzi poskytovateľmi OVP, podnikmi a ďalšími zainteresovanými stranami, s cieľom zabezpečiť vhodné učebné osnovy alebo kvalifikácie v oblasti OVP, ako aj inovatívne spôsoby poskytovania OVP.

Členské štáty, sociálni partneri v odvetví stavebníctva a vzdelávacie inštitúcie sa vyzývajú, aby:

- urýchlene konali s cieľom prijať novo navrhovanú smernicu²¹ o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb,
- nadviazali partnerstvá na podporu vhodných programov odborného vzdelávania a prípravy na vnútroštátnej a regionálnej úrovni, ktoré budú reagovať na súčasné a budúce potreby v sektore stavebníctva, najmä v záujme posilnenia riadiacich kapacít a využívania IKT,
- začali a podporovali kampane na zatriktívnenie sektora stavebníctva pre talentovaných ľudí.

²¹ COM(2012) 131 v konečnom znení.

3.3 Zlepšovanie efektívnosti využívania zdrojov, výsledkov v oblasti životného prostredia a podnikateľských príležitostí

V Pláne pre Európu efektívne využívajúcu zdroje²² sa opisuje značný vplyv stavebníctva na prírodné zdroje, energetiku, životné prostredie a zmenu klímy. Významné zlepšenia stavebných činností a prác v priebehu celého ich životného cyklu majú potenciál prispieť ku konkurencieschopnosti sektora stavebníctva a k rozvoju fondu budov efektívne využívajúcich zdroje a energie, pričom všetky nové budovy budú takmer nulovými spotrebiteľmi energie, ktorí budú všetky materiály využívať efektívne.

Zdokonalenia stavebných činností a stavebných diel otvárajú ďalšie podnikateľské príležitosti, okrem iného aj pre malé a stredné podniky, keďže potrebná činnosť môže závisieť od miestnych podmienok a môže si vyžadovať individuálne riešenia. Ako sa už uvádza v Pláne pre Európu efektívne využívajúcu zdroje, Komisia v roku 2013 predloží oznámenie o udržateľných budovách, v ktorom ďalej vymedzí a rozpracuje opatrenia na podporu sektora efektívne využívajúceho zdroje.

V záujme lepšieho pochopenia a väčšieho rozšírenia koncepcie udržateľného stavebníctva bude potrebné vypracovať harmonizované ukazovatele, kódexy a metódy na posudzovanie výsledkov stavebných výrobkov, procesov a diel v oblasti životného prostredia. Tie by mali zabezpečiť jednotné a vzájomne uznávané chápanie výkonov a zachovanie náležitého fungovania vnútorného trhu so stavebnými výrobkami a službami.

Komisia navrhne prístupy k vzájomnému uznávaniu alebo harmonizácii existujúcich metód posudzovania, pričom okrem iného zabezpečí, aby boli pre stavebné podniky, odvetvie poisťovníctva a investorov použiteľnejšie a cenovo dostupnejšie. Táto iniciatíva bude stavať na existujúcich platformách, ako je napríklad sieť pre sektor stavebníctva zriadená Európskym výborom pre normalizáciu, na usmerneniach, ako sú napríklad usmernenia Spoločného výskumného centra k zohľadňovaniu a posudzovaniu životného cyklu, a na európskych výskumných projektoch, ako sú napríklad „Superbuildings“ a „Open House“.

Táto činnosť okrem toho prispeje k rozvoju systematickejšieho prístupu pri posudzovaní aspektov udržateľnosti projektov, ktoré sa majú financovať v rámci programov verejnej podpory, vrátane celoeurópskych modelov pre analýzu nákladov a prínosov. Pilotné projekty vypracované v rámci zeleného verejného obstarávania a regionálnej politiky by mohli orgánom zodpovedným za plánovanie a verejným obstarávateľom poskytnúť vhodné nástroje, predovšetkým na renováciu existujúcich budov a modernizáciu dopravnej infraštruktúry.

Zainteresované strany z tohto odvetvia počas verejných konzultácií uviedli, že prekážkou niektorých stavebných projektov môže byť vnútroštátny proces udeľovania povolení, napr. oneskorenia v dôsledku námietok verejnosti, problémov s vyvlastňovaním a potreby získať viacero rozličných povolení vrátane tých, ktoré sa týkajú životného prostredia. Tieto problémy sa zistili v rámci prebiehajúceho preskúmania smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie²³, ktorého cieľom je okrem iného zjednodušiť a zefektívniť existujúce postupy; keďže táto smernica je súčasťou procesu povoľovania, možno v tejto súvislosti očakávať pozitívne výsledky. Vo väčšine prípadov vyplývajú prekážky z rôznych ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov a administratívnych postupov upravujúcich proces udeľovania povolení. Táto skutočnosť môže brániť vytvoreniu rovnakých podmienok a šíreniu environmentálnych technológií. Vzhľadom na to, že tieto právne predpisy často zahŕňajú oblasti spadajúce do výlučnej právomoci členských štátov (napr. otázky vlastníctva),

²² KOM(2011) 571 v konečnom znení.

²³ Smernica 85/337/ES v znení zmien a doplnení, o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie.

Komisia bude podporovať výmenu informácií a presadzovanie osvedčených postupov, napr. prostredníctvom dobrovoľného uplatňovania kódexov postupov upravujúcich také otázky, akými je dĺžka procesu udeľovania povolení a jeho etapy alebo zavedenie rozhodcovského konania medzi orgánmi verejnej správy.

Cieľ dosiahnuť do roku 2020 70 % mieru opätovného využívania, recyklovania a/alebo zhodnocovania stavebného odpadu a odpadu z demolácií, stanovený v rámcovej smernici o odpadoch, ponúka hodnotovému reťazcu v oblasti stavebníctva cenné obchodné príležitosti. Pre toto odvetvie by preto mohlo byť prínosom lepšie a jasnejšie vymedzenie pojmu odpad, harmonizácia podmienok registrácie na prepravu odpadu a tiež harmonizácia pravidiel týkajúcich sa vlastností stavebných výrobkov, pokiaľ ide o využívanie materiálov, ich trvanlivosť a zlučiteľnosť s ochranou životného prostredia.

Komisia:

- predloží iniciatívy na zlepšenie vzájomného uznávania výsledkov v oblasti životného prostredia a metód posudzovania rizík, najmä v súvislosti s činnosťami EÚ v oblasti normalizácie a systémov poistenia,
- bude podporovať rozvoj celoeurópskeho modelu posudzovania nákladov a prínosov na základe životného cyklu pre zelené verejné obstarávanie a pre zásady udržateľného rozvoja v rámci regionálnej politiky,
- posúdi prekážky vyplývajúce z vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré upravujú postup schvaľovania veľkých stavebných projektov, s cieľom stanoviť osvedčené postupy na zefektívnenie príslušných postupov (napr. na kódexy postupov pre proces udeľovania povolení, rozhodcovské konanie medzi orgánmi verejnej správy),
- v súvislosti s nariadením o stavebných výrobkoch vypracuje harmonizované pravidlá týkajúce sa uvádzania úžitkových vlastností stavebných výrobkov, pokiaľ ide o udržateľné využívanie prírodných zdrojov.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- zhodnotili výkonnosť jednotlivých pododvetví stavebníctva z hľadiska ich konkurencieschopnosti a udržateľného rozvoja na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

3.4 Posilnenie vnútorného trhu so stavebnými výrobkami

Sektor stavebníctva je na mnohých úrovniach značne regulovaný (napr. výrobky, stavebné práce, odborné kvalifikácie, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, vplyv na životné prostredie), pričom mnohé aspekty spadajú do právomoci členských štátov. V záujme zabezpečenia lepšieho fungovania vnútorného trhu so stavebnými výrobkami a službami je dôležité, aby bol právny rámec čo najjasnejší a čo najpredvídateľnejší, a aby boli administratívne náklady primerané sledovaným cieľom.

To si bude vyžadovať systematickejšiu analýzu rozličných regulačných prístupov a správnych predpisov, ktoré upravujú vykonávanie právnych predpisov EÚ týkajúcich sa stavebníctva. Z danej analýzy vyplynie, ako sa jednotlivé právne akty EÚ vzájomne ovplyvňujú na európskej a vnútroštátnej úrovni, a či je v záujme zníženia administratívneho zaťaženia stavebných podnikov a zlepšenia fungovania vnútorného trhu v sektore stavebníctva potrebné vysvetlenie alebo dodatočné opatrenia. Pokiaľ ide o cezhraničné služby, pri „kontrolách plnenia“, ktoré sa uskutočnili v rokoch 2011 a 2012, sa posúdil vzájomný vplyv rôznych právnych predpisov EÚ vzťahujúcich sa na stavebné podniky, pričom sa zistili niektoré

případy nesprávného uplatňovania právnych predpisov EÚ a určili oblasti, ktoré si vyžadujú vysvetlenie a prijatie nových opatrení. Na tomto základe vzniknú odporúčania na urýchlenie procesu zblížovania rôznych regulačných prístupov uplatňovaných na úrovni jednotlivých členských štátov a regiónov.

Tento proces zblížovania by mohli uľahčiť eurokódy. Ide o súbor projektových noriem a najaktuálnejších kódexov postupov, ktoré sa vzťahujú na všetky hlavné stavebné materiály, všetky hlavné oblasti inžinierskeho staviteľstva a širokú paletu druhov stavieb a výrobkov. Eurokódy sú flexibilným nástrojom, pretože každá krajina má možnosť prispôbiť ich svojim konkrétnym podmienkam a hodnoteniu rizík, pokiaľ ide o klímu, seizmické riziko, tradície a pod. Komisia dôrazne vyzýva členské štáty EÚ, aby v záujme zabezpečenia odolnosti budov voči katastrofám prijali eurokódy ako svoje vnútroštátne projektové normy²⁴.

Vykonávanie právnych predpisov a prijímanie nových trhových riešení by mohli podporiť aj aktivity v oblasti komunikácie a šírenia informácií, ako je napríklad webový portál BUILD UP²⁵.

Komisia:

- uskutoční „kontroly vhodnosti“ právnych predpisov EÚ s cieľom odhaliť nadmerné administratívne zaťaženie, prekryvanie, neexistenciu právnej úpravy, nezrovnalosti a zastarané opatrenia,
- v rámci činností nadväzujúcich na oznámenie o implementácii smernice o službách „Partnerstvo pre nový rast v oblasti služieb“²⁶ sa bude zameriavať na sektor stavebníctva ako jednu z prioritných oblastí,
- v nadväznosti na odporúčanie Komisie 2003/887/ES predloží správu o uplatňovaní eurokódov v členských štátoch; na základe výsledkov tejto správy následne navrhne opatrenia na posilnenie alebo, v prípade potreby, presadzovanie používania eurokódov pri verejnom obstarávaní, ako aj ďalších nástrojov, ako sú vnútroštátne posúdenia rizík a plány ich riadenia.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- v rámci uplatňovania nariadenia (ES) č. 765/2008 vyvinuli účinné nástroje pre dohľad nad trhom v súvislosti s vykonávaním európskych právnych predpisov.

3.5 Posilnenie konkurenčného postavenia stavebných podnikov z EÚ na svetovom trhu

EÚ sa od roku 2006 čoraz viac snaží v rámci medzinárodných obchodných rokovanií primäť ostatných obchodných partnerov k ambicióznym záväzkom vo vzťahu k obchodu so službami a verejnemu obstarávaniu, predovšetkým v oblasti verejných zákaziek na uskutočnenie stavebných prác. Jedným z posledných úspechov je otvorenie kórejských koncesných zmlúv pre dodávateľov z EÚ v rámci dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou.

Osobitné medzikontinentálne fóra s Afrikou a Latinskou Amerikou na tému udržateľného stavebníctva by mohli podnieť transformáciu verejného obstarávania na týchto trhoch smerom ku kritériám výkonnosti, udržateľnosti a nákladovej efektívnosti.

²⁴ Odporúčanie Komisie 2003/887/ES z 11. decembra 2003.

²⁵ www.buildup.eu.

²⁶ COM(2012) 261 v konečnom znení.

Partnerstvo medzi EÚ a Afrikou v oblasti dopravnej infraštruktúry²⁷ poskytuje príležitosti na zlepšenie transkontinentálnych spojení a vytvorenie spoľahlivejšieho a bezpečnejšieho systému dopravy.

Pokiaľ ide o financovanie infraštruktúry, vykonávanie príslušných opatrení by sa mohlo ďalej podporovať z rôznych finančných nástrojov EÚ a fondov spolupráce.

Iniciatíva EÚ „Malý podnik, veľký svet“ poskytne malým špecializovaným dodávateľom relevantné informácie, poradenstvo a podporu pri snahe o prístup na medzinárodné trhy a hľadanie potenciálnych obchodných partnerov. Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) tiež uľahčuje rozvoj nových modelov podnikania pre malé a stredné podniky, najmä vo vzťahu k internacionalizácii.

O používanie eurokódov EN je značný záujem mimo EÚ, a to zo strany krajín, ktoré chcú nahradiť alebo aktualizovať svoje vnútroštátne normy na základe technicky vyspelých noriem, alebo ktoré majú záujem o obchodovanie s Európskou úniou a členskými štátmi EZVO. Značný pokrok v tomto smere sa dosiahol v rámci dialógu EÚ a Ruska o regulačných opatreniach.

Komisia:

- navrhla legislatívnu iniciatívu²⁸, ktorou sa má zabezpečiť otvorenie trhov verejného obstarávania v tretích krajinách a rovnaké podmienky pre podniky z EÚ a ich konkurentov zo zahraničia,
- bude v rámci obchodných rokovaní naďalej nástojiť na tom, aby partnerské krajiny poskytli ambiciózne záväzky vo vzťahu k prístupu k ich komerčným trhom, ako aj k trhom verejného obstarávania,
- bude spolupracovať s Európskou investičnou bankou na rozšírení možností využitia finančných nástrojov EÚ na podporu transkontinentálnych spojení,
- poskytne finančnú podporu na technickú pomoc v záujme podpory internacionalizácie malých špecializovaných dodávateľov,
- bude rozvíjať spoluprácu s tretími krajinami, najmä Afrikou a Latinskou Amerikou, ale aj v rámci dialógu EÚ a Ruska o regulačných opatreniach, európskej susedskej politiky a euro-stredozemského partnerstva, v oblasti verejného obstarávania týkajúceho sa udržateľnej výstavby, a to hlavne povzbudzovaním týchto partnerov k tomu, aby používali eurokódy ako nástroj na vykonávanie ich stavebných predpisov.

Členské štáty sa vyzývajú, aby:

- urýchlene konali s cieľom prijať novo navrhované nariadenie²⁹ o prístupe tovaru a služieb tretích krajín na vnútorný trh verejného obstarávania EÚ a o postupoch podporujúcich rokovania o prístupe tovaru a služieb EÚ na trhy verejného obstarávania tretích krajín.

²⁷ KOM(2009) 301 v konečnom znení.

²⁸ COM(2012) 124 v konečnom znení.

²⁹ Pozri predchádzajúcu poznámku pod čiarou.

4. RIADENIE A REALIZÁCIA STRATÉGIE

K tomuto oznámeniu je priložený akčný plán, v ktorom sa uvádzajú podrobnosti o očakávanom výsledku každého odporúčania, rozdelení právomocí medzi Európskou komisiou, členskými štátmi a odvetvovými organizáciami a harmonograme vykonávania.

Realizácia stratégie si vyžaduje zefektívnenie a koordináciu celého radu iniciatív, ktoré v súčasnosti prebiehajú na európskej, vnútroštátnej a sektorovej úrovni, aby sa dosiahli väčšie synergie a maximalizoval sa ich vplyv v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte. Mala by sa opierať o štruktúru riadenia, v ktorej by sa spájali prvky koordinácie a monitorovania z tematického, ako aj strategického hľadiska a ktorá by zahŕňala:

- trojstranné strategické fórum na vysokej úrovni (pozostávajúce z Komisie, členských štátov, zástupcov sektora), ktoré by sa vyjadrovalo k iniciatívam EÚ s vplyvom na stavebníctvo a k realizácii stratégie, pričom by následne vydávalo odporúčania o potrebných úpravách stratégie alebo nových iniciatívach, ktoré by sa mali začať realizovať,
- vytvorenie tematických skupín zložených z členských štátov a zástupcov sektora so záujmom o konkrétne priority stratégie; tieto skupiny by mali spolupracovať s existujúcimi európskymi sieťami a projektmi. Na tieto skupiny budú dohliadať útvary Komisie zodpovedné za príslušnú oblasť, ktorou sa bude tá-ktorá skupina zaoberať.

Táto štruktúra by umožňovala strategické usmerňovanie zo strany EÚ, ale tiež iniciatívu vychádzajúcu zdola nahor, t. j. z členských štátov a z jednotlivých pododvetví stavebníctva. V záujme vyrovnanosti sa s globálnymi výzvami je potrebné posilniť spoluprácu medzi jednotlivými pododvetviami a tiež spoluprácu v rámci hodnotového reťazca.

5. ZÁVERY

Vzhľadom na význam sektora stavebníctva z hľadiska HDP a zamestnanosti v EÚ, ako aj vzhľadom na jeho úlohu pri dosahovaní niektorých veľmi dôležitých cieľov v oblasti klímy, životného prostredia a energetiky je konkurencieschopnosť tohto sektora trvalou politickou prioritou.

Okrem toho by hlavne v časoch finančnej a hospodárskej krízy mali byť politiky EÚ v oblasti zmeny klímy, energetickej efektívnosti a obnoviteľných zdrojov energie, najmä v kontexte politiky trvalého podporovania renovácií budov, vnímané ako príležitosť na oživenie podnikania a zamestnanosti v sektore stavebníctva.

V tomto oznámení sa stanovujú oblasti, ktoré pre podniky zo sektora stavebníctva ponúkajú potenciál rastu, často v rámci existujúcich politických stratégií a nástrojov. Úplným vykonaním týchto stratégií EÚ by sa mali napríklad podnietiť dlhodobé investície do transeurópskych sietí, do výskumu a inovácií a do silnejšej základne, pokiaľ ide o ľudský kapitál, čím by sa mala posilniť konkurencieschopnosť sektora stavebníctva v rámci vnútorného trhu EÚ a tiež na medzinárodných trhoch. To by malo ísť ruku v ruku s jasným a uceleným právnym rámcom a harmonizovanými metódami hodnotenia výkonnosti v záujme udržateľnosti, aby sa zabezpečilo náležité fungovanie vnútorného trhu so stavebnými výrobkami a službami.

Úspech navrhovanej stratégie závisí od angažovanosti členských štátov a zainteresovaných strán zo sektora stavebníctva na rôznych úrovniach:

- trojstranné strategické fórum na vysokej úrovni by malo mať jednoznačný mandát uskutočňovať kritické zhodnotenie výkonnosti sektora stavebníctva,
- členské štáty a zainteresované strany zo sektora stavebníctva by mali zabezpečiť vhodné väzby s vnútroštátnymi a sektorovými programami pre stavebníctvo,
- členské štáty a zainteresované strany zo sektora stavebníctva by mali uľahčiť prenos skúseností a osvedčených postupov z tematických skupín tak, aby sa dosiahlo ich praktické uplatňovanie v rámci stavebných podnikov,
- každý politický zásah by sa mal monitorovať a posudzovať s pomocou celého radu ukazovateľov.

PRÍLOHA – AKČNÝ PLÁN

Krátkodobé opatrenia (na roky 2012 – 2014) – rozoberané v oddieloch 3.1.1 a 3.2.1 oznámenia

Opatrenia	Výstup	Politický kontext	Hlavná právomoc	Časový rámec
Analýza rôznych finančných nástrojov EÚ a finančných nástrojov jednotlivých štátov na podporu energetickej efektívnosti budov	Správa Európskej komisie a odporúčania týkajúce sa finančnej podpory energetickej efektívnosti budov	Smernica 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov/Akčný plán energetickej účinnosti na rok 2011	Európska komisia	Prebieha – ukončí sa v roku 2013
Fiškálne nástroje a úverové mechanizmy pre projekty renovácií primerané cieľom v oblasti udržateľnosti, ktoré sa majú dosiahnuť	Pracovný dokument útvarov Komisie o vykonávaní opatrení v oblasti energetickej efektívnosti zo strany členských štátov (vrátane fiškálnych nástrojov a úverových mechanizmov v sektore stavebníctva) na základe vnútroštátnych	Smernica 2006/32/ES o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách/smernic a 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov	Európska komisia	2012 – 2013

	akčných plánov energetickej efektívnosti			
Pilotný projekt týkajúci sa poistenia a záruky parametrov	Predbežné odporúčania týkajúce sa systémov poistenia na pokrytie záruk parametrov zo strany malých stavebných dodávateľov	Nový pilotný projekt podporovaný Európskym parlamentom (začal sa v roku 2012)	Európska komisia	2013
Informačná kampaň o novej smernici o oneskorených platbách	Zvyšovanie povedomia o právach dodávateľov v súvislosti s platobnými podmienkami	Smernica 2011/7/EÚ	Európska komisia	2012
Pilotný projekt zameraný na rýchle a efektívne vymáhanie nesplatených pohľadávok malými a strednými podnikmi, ktoré pôsobia cezhranične	Zvyšovanie povedomia o právach dodávateľov v súvislosti s platobnými podmienkami	Smernica 2011/7/EÚ	Európska komisia	2012 – 2013
Hodnotenie iniciatívy „BUILD UP Skills“ s cieľom rozšíriť rozsah pôsobnosti tejto	Hodnotiaca správa	Program	Európska	2013 – 2014

iniciatívy o ďalšie kategórie stavebných povolání a ďalšie potreby kvalifikácií		Inteligentná energia – Európa	komisia	
Nástroje finančného inžinierstva a pomoc na rozvoj projektov pre malé projekty renovácií so zmluvnými zárukami parametrov budov	Správa ČŠ o vykonávaní finančných nástrojov a mechanizmov	Štrukturálne fondy	Členské štáty	2012 – 2014
Zahrnutie plánov v rámci iniciatívy BUILD-UP Skills medzi priority financovania z Európskeho sociálneho fondu na roky 2014 – 2020	Začatie realizácie plánov v rámci iniciatívy BUILD-UP Skills prostredníctvom financovania z ESF	Energetická politika Regionálna politika Politika zamestnanosti	Európska komisia Členské štáty	2012 – 2013

Strednodobé až dlhodobé opatrenia (na roky 2014 – 2020)

1. Stimulovanie priaznivých investičných podmienok – rozoberané v oddiele 3.1.2 oznámenia

Opatrenia	Výstup	Politický kontext	Právomoc	Časový rámec
Minimálna harmonizácia na technickej úrovni, pokiaľ ide o vnútroštátny proces udeľovania povolení pre cezhraničné úseky transeurópskych sietí (TEN)	Spoločné technické špecifikácie EÚ	Transeurópske dopravné siete	Európska komisia	2014 – 2016
Zistenie medzier, pokiaľ ide o technológie, ktoré existujú v rámci hodnotového reťazca v sektore stavebníctva, a vypracovanie akčného plánu na ich odstránenie	Konferencia a odporúčania týkajúce sa priorit inovácie v stavebníctve	Inovačná politika	Európska komisia	2013
Spoločné koordinované iniciatívy členských štátov a súkromných subjektov kombinujúce výskum, inovácie, obstarávanie, certifikáciu, poistenie, medziregionálne zoskupenia atď. v záujme urýchlenia využívania nových poznatkov a technológií na úrovni EÚ a na regionálnej úrovni	Projekty	Horizont 2020 COSME Fondy politiky súdržnosti EÚ	Členské štáty	2014 – 2020

2. Zlepšenie základne, pokiaľ ide o ľudský kapitál – rozoberané v oddiele 3.2.2 oznámenia

Opatrenia	Výstup	Politický kontext	Právomoc	Časový rámec
Iniciatívy EÚ v rámci sociálneho dialógu zamerané na prispôsobenie odborného vzdelávania a prípravy budúcim potrebám sektoru stavebníctva, pokiaľ ide o kvalifikácie, stanovenie základných požiadaviek na zručnosti v konkrétnych pododvetviach a uľahčenie vzájomného uznávania kvalifikácií	Štúdiá zameraná na vytvorenie informačnej platformy	Sociálny dialóg EÚ	Európska komisia	2012 – 2014

Vytvorenie sektorovej rady EÚ pre zručnosti v sektore stavebníctva v záujme rozvíjania iniciatív v oblastiach, ako je energetická efektívnosť budov a efektívne využívanie zdrojov v budovách, zdravie a bezpečnosť, normy kvality, učňovské vzdelávanie, spoločné hospodárenie sociálnych partnerov s finančnými prostriedkami atď.	Sektorová rada EÚ pre zručnosti	Sociálny dialóg EÚ	Európska komisia	2013 – 2016
Aliancia EÚ pre sektorové zručnosti v oblasti udržateľného stavebníctva	Partnerstvá na účely inovatívneho poskytovania prispôbených učebných osnov alebo kvalifikácií v oblasti odborného vzdelávania a prípravy	Nové zručnosti pre nové pracovné miesta	Európska komisia	2013 – 2016
Urýchlene konať s cieľom prijať navrhovanú smernicu o presadzovaní smernice 96/71/ES o vysielaní pracovníkov	Prijatie novej smernice EÚ	Smernica 96/71/ES	Rada a Európsky parlament	2012 – 2014
Partnerstvá pre programy odborného vzdelávania a prípravy na vnútroštátnej a regionálnej úrovni s cieľom reagovať na súčasné a nové potreby v sektore stavebníctva, najmä v oblasti IKT	Cielené partnerstvá v oblasti odborného vzdelávania a prípravy (OVP)	Vnútroštátne politiky v oblasti OVP	Sektorové organizácie	2013 – 2016
Kampane na zatraktívnenie sektora stavebníctva pre talentovaných ľudí	Kampane na zvyšovanie povedomia		Sektorové organizácie	2012 – 2020

3. Zlepšovanie efektívnosti využívania zdrojov, výsledkov v oblasti životného prostredia a podnikateľských príležitostí – rozoberané v oddiele 3.3 oznámenia

Opatrenia	Výstup	Politický kontext	Právomoc	Časový rámec
Vzájomné uznávanie metód na posudzovanie budov z hľadiska výsledkov v oblasti životného prostredia ³⁰	System EÚ pre posudzovanie vplyvu budov na životné prostredie a technické špecifikácie EÚ	Politika EÚ v oblasti efektívneho využívania zdrojov a politika EÚ v oblasti normalizácie	Európska komisia	2014 – 2016
Vzájomné uznávanie metód posudzovania rizík s prihliadnutím na výsledky v oblasti životného prostredia, osobitne v súvislosti s činnosťami EÚ v oblasti normalizácie a systémov poistenia	Technické špecifikácie EÚ	Politika EÚ v oblasti normalizácie	Európska komisia	2014 – 2018
Celoeurópska metodika pre výpočet nákladov na budovy v priebehu ich životného cyklu v rámci zeleného verejného obstarávania ³¹	Usmernenie EÚ k výpočtu nákladov v priebehu životného cyklu v rámci verejného obstarávania	Zelené verejné obstarávanie	Európska komisia	2014 – 2016
V budúcom programovom období zvýšiť mieru využívania zeleného verejného obstarávania v rámci regionálnej politiky ³²	Ďalšie presadzovanie kritérií zeleného	Regionálna politika	Európska komisia	2014 – 2020

³⁰ Toto opatrenie bude ďalej rozvinuté v oznámení o udržateľných budovách v roku 2013.

³¹ Toto opatrenie bude ďalej rozvinuté v oznámení o udržateľných budovách v roku 2013.

³² Toto opatrenie bude ďalej rozvinuté v oznámení o udržateľných budovách v roku 2013.

	verejného obstarávania v oblasti stavebníctva v rámci projektov financovaných EÚ			
Posúdenie prekážok vyplývajúcich z vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré upravujú postup schvaľovania veľkých stavebných projektov	<p>Operačné závery z procesu preskúmania smernice o posudzovaní vplyvov na životné prostredie</p> <p>Usmernenie v záujme zefektívnenia postupov posudzovania vplyvu na životné prostredie v súvislosti s projektmi spoločného záujmu v oblasti energetickej infraštruktúry</p>	Postupy posudzovania vplyvu na životné prostredie a vnútroštátne postupy udeľovania povolení	Európska komisia	2013 – 2016

Harmonizované pravidlá týkajúce sa uvádzania úžitkových vlastností stavebných výrobkov s ohľadom na udržateľné využívanie zdrojov ³³	Harmonizované pravidlá EÚ a aktualizované normy EÚ	ENTR/nariadenie o stavebných výrobkoch	Európska komisia	2013 – 2018
Zhodnotenie výkonnosti pododvetví stavebníctva z hľadiska ich konkurencieschopnosti a udržateľného rozvoja na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.	Správy	Vnútroštátne politiky v oblasti stavebníctva	Členské štáty	

4. Posilnenie vnútorného trhu so stavebnými výrobkami – rozoberané v oddiele 3.4 oznámenia

Opatrenia	Výstup	Politický kontext	Hlavná právomoc	Časový rámec
„Kontroly vhodnosti“ právnych predpisov EÚ s cieľom odhaliť nadmerné administratívne zaťaženie, prekryvanie, neexistenciu právnej úpravy, nezrovnalosti a zastarané opatrenia	Hodnotiaca správa a odporúčania týkajúce sa právnych predpisov EÚ	Inteligentná regulácia	Európska komisia	2013 – 2015
Preskúmanie uplatňovania eurokódov v členských štátoch a návrhy na presadzovanie používania eurokódov vo verejnom obstarávaní, ako aj ďalších nástrojov, ako sú vnútroštátne posúdenia rizík a plány ich riadenia	Správa o ďalších základných projektových normách a prípadné poverenie na vypracovanie takýchto noriem	Odporúčanie EK o eurokódoch 2003/887/ES	Európska komisia	2013 – 2014

³³ Toto opatrenie bude ďalej rozvinuté v oznámení o udržateľných budovách v roku 2013.

Dohľad nad trhom v súvislosti s vykonávaním európskych právnych predpisov	Zníženie počtu sťažností zo strany odvetvia	Nariadenie 765/2008/EC	Členské štáty	
---	---	------------------------	---------------	--

5 Posilnenie konkurenčného postavenia stavebných podnikov z EÚ na svetovom trhu – rozoberané v oddiele 3.5 oznámenia

Opatrenia	Výstup	Politický kontext	Hlavná právomoc	Časový rámec
Rokovanie o obchodných záväzkoch týkajúcich sa prístupu na komerčné trhy a trhy verejného obstarávania tretích krajín	Obchodné dohody zabezpečujúce prístup na trh pre stavebné výrobky a služby	Obchodná politika EÚ	Európska komisia	Prebieha
Zväčšiť možnosti na využívanie finančných nástrojov EÚ, napr. od Európskej investičnej banky, na podporu transkontinentálnych spojení	Cielené informácie o využívaní finančných nástrojov EÚ	Napr. Partnerstvo medzi EÚ a Afrikou v oblasti dopravnej infraštruktúry	Európska komisia	2013 – 2016
Finančná podpora na technickú pomoc na účely internacionalizácie malých špecializovaných dodávateľov	Technická pomoc pre malých dodávateľov z EÚ	Oznámenie „Malý podnik, veľký svet“	Európska komisia	2012 – 2015
Rozvíjať spoluprácu s Afrikou, Latinskou Amerikou, Ruskom a s krajinami, na ktoré sa vzťahuje európska susedská politika, v oblasti verejného obstarávania týkajúceho sa udržateľnej výstavby	Medzinárodné fórum	Dialóg EÚ o zahraničných otázkach a otázkach regulácie	Európska komisia	2013 – 2015

Urýchlene konať s cieľom prijať novo navrhované nariadenie o prístupe tovaru a služieb tretích krajín v rámci verejného obstarávania EÚ a o postupoch podporujúcich rokovania o prístupe tovaru a služieb EÚ na trhy verejného obstarávania tretích krajín	Prijatie nariadenia EÚ	Návrh nariadenia o reciprocite prístupu na trh	Členské štáty	2012 – 2014
--	------------------------	--	---------------	-------------